

seveda z otroki treba kupiti tudi razglednice in jih pisati prijateljem, babici in dedku, pa v vrtec in še kam drugam.

Izbira in kvaliteta razglednic sta v planinskih kočah zelo različna. V nekaterih je na voljo res velika izbira razglednic iz bližnje okolice koč (slika koč, okolišnje gore, pa tudi slike širšega gorskega prostora). Večinoma je izbira razglednic zadovoljiva, tudi motivi so pestri, ponekod pa je stanje prav borno. Takšen primer je Dom na Komni.

Na Komni je več planinskih koč. Razglednice prodajajo v Koči pod Bogatinom (PD Bohinj – Srednja vas) in v Domu na Komni (PD Ljubljana Matica). Ko smo se z otrokoma ustavili v Koči pod Bogatinom, sta želela kupiti razglednico. Kolekcija je precejšnja, kvaliteta fotografij primerna, sicer ne vrhunski, vse so enotno (za moj okus sicer malo kičasto) oblikovane. Otroka sta bila navdušena nad grafično opremo (na sliki pririsan karikatura nahrbtnika ali smučarja itd.). Poleg standardnih slik koč in okolice ponujajo tudi razglednice z Bogatinom, z Mahavščkom, s Komno, poleti in pozimi, enotne slike in montaže več fotografij.

Nato smo se napotili še v bližnji Dom na Komni. Tam so imeli sladole, pa tudi razglednice. Na vseh petih različnih razglednicah je bil slikan natančno isti Dom na Komni. Nekateri motivi so tam tako stari, da je Dom od zunaj tak, kot je bil pred desetimi, dvajsetimi leti, ko sem še sama kot otrok hodila po hribih. Imajo pa seveda poletno, jesensko in zimsko sliko Doma na Komni in nič drugega. Če sem se malo zmrdovala nad izborom v Koči pod Bogatinom, sem bila tu resnično razočarana. Ko smo sestopili v dolino k Savici, so imeli tam na voljo nekaj deset različnih motivov razglednic.

Zakaj pišem o slabi izbiri in slabih razglednicah v Domu na Komni? Zato, ker je razglednica pravzaprav reklamni material, ki spodbuja k obisku nekega območja ali gore. Razglednica naj bi bila aktualna, estetska in zanimiva. Razglednica naslovniku pove, kje je bil pošiljatelj in kako je tam lepo ali zanimivo.

Tako puste in nedomiselnje razglednice, kot jih prodajajo v Domu na Komni, nikogar ne povabijo, da bi sam prišel na Komno, saj je tam po razglednici sodeč le obledela planinska koč (niti ene gore, niti ene rožice, niti enega oblaka). Konec koncev se da z razglednicami tudi zaslužiti. Tistih 70, 80 tolarjev za posamezno razglednico sicer ni kak velik zaslužek, ampak podobno je z vsemi storitvami v planinskih kočah: tudi čaj stane 100, 120 tolarjev, a s prodanim velikim številom kane kar nekaj v žep.

Ana Krašovec, Ljubljana

iz planinske literature

Kamnine Pohorja

V začetku letošnjega leta je bila v gradu Slovenska Bistrica na ogled postavljena in predstavljena ena izmed stalnih zbirk pod naslovom »Kamnine Pohorja«. Ob tej priložnosti je izdal tamkajšnji Zavod za kulturo, ki bistriški grad že vrsto let obnavlja za potrebe kulture, priročni vodnik »Kamnine Pohorja. Stalna zbirka v gradu Slovenska Bistrica« (1998, 52 strani). Knjižica nam ne bo služila samo za podrobnejši in poglobljen ogled razstavljene zbirke, temveč bo marsikateremu popotniku in gorniku pomagala razjasniti, s katero kamnino se je srečal na poti skozi prostranstva pohorskih gozdov.

Knjižica ima dva dela. V prvem so objavljeni štirje prispevki. Ravnatelj bistriškega Zavoda za kulturo **Stane Gradišnik** z nekaj potrebnimi in objektivnimi uvodnimi pojasnili pospremi vodnik na pot. **Dr. Peter Mioč** podaja splošni pregled geološke zgradbe Pohorja, ki je sestavljeno iz metamorfih, magmatskih in sedimentnih kamnin. V vsaki zvrsti kamnin, ki so tudi starostno opredeljene, so navedeni najbolj tipični predstavniki in njihove različice z osnovnimi mineraloški, kemičnimi in drugimi sestavinami ter lastnostmi. **Franc**

Pajtler, ki je tudi pobudnik in zbiralec značilnih vzorcev kamnin in je svoje delo opravil v okviru projekta »javna dela«, je napisal prispevek »Pohorskim kamninam na pot«. V njem so med drugim naštet najpomembnejši geologi in mineralogi ter paleontologi in geomorfologi, ki so v zadnjem poldrugem stoletju raziskovali Pohorje in objavljali svoje znanstvene prispevke. **Vili Podgornik** je v članku »Pohorje, kako dobro te poznam?« na poljuden, a še vedno strokovno neoporečen način zarisal njegove geološke in pokrajinske značilnosti, posebnosti, načine in namene izrabe različnih zvrsti pohorskega kamna v okrasne in stavbarske namene v preteklosti in sedanjosti.

Drugi del vodnika, ki zajema več kot tri četrtine knjižice, je namenjen kataložni predstavitvi posameznih (značilnih) pohorskih kamnin. Prikazanih je 37 karakterističnih kamnin, ki so glede na poreklo razdeljene v tri temeljne skupine: metamorfne, magmatske ter sedimentne kamnine. Metamorfne kamnine, ki v obliki kolobarja z vseh strani obdajajo odpornejše magmatske kamnine in so v osredju pohorskega pogorja, predstavlja kar 25 izbranih primerkov. Pohorske magmatske kamnine so zastopane s sedmimi vzorci, sedimentne, med katerimi prevladujejo apnenec in dolomit, peščenjak in konglomerat, pa s petimi primerki.

Kamnine z osnovnimi karakteristikami je strokovno obdelal in opisal dr. P. Mioč, medtem ko je odlične barvne posnetke za celoten izbor napravil **Marjan Grm**. Za vsako predstavljeno kamnino so posebej navedene njene poglobljene karakteristike: mineralna sestava, poreklo oziroma krajevni izvor, genetsko poreklo kamnine, nahajališče, uporabna namembnost in še splošna opomba.

V knjižici pogrešamo preprosto geološko karto (skico), s katero bi dobili vpogled v dejansko prostorsko razporeditev posameznih kamninskih sklopov. Prav tako bi preprosta skica o krajevnem poreklu vzorcev predstavljenih in opisanih kamnin prispevala k njihovi pokrajinski preglednosti. Na strani 8 in 9